

Raport ewaluacyjny projektu
"Różowa Skrzyneczka" realizowanego w
warszawskich szkołach średnich

Karina Czulicka

Kaja Kaznowska

Julia Lisowska

Aleksandra Mrówczyńska

Julia Tarczyńska

(pod kierunkiem dr Barbary Post)

Warszawa, styczeń 2022

Spis treści

Streszczenie wykonawcze.....	3
I. Wstęp.....	4
II. Metodologia badań.....	5
2.1. Przedmiot i cel badań.....	5
2.2. Pytania badawcze.....	5
2.3. Metoda, technika i narzędzie badań.....	6
2.4. Strategia doboru próby.....	6
2.5. Realizacja badań.....	7
III. Analiza wyników badania.....	8
3.1. Ocena projektu oraz jego użyteczności.....	8
3.2. Niedociągnięcia projektu „Różowa Skrzyneczka”.....	9
3.3. Pozytywne efekty projektu „Różowa Skrzyneczka”.....	11
3.4. Projekt podnosi poczucie bezpieczeństwa u młodych kobiet.....	12
IV. Wnioski i rekomendacje.....	133
Bibliografia.....	155
Aneks 1. Narzędzie badawcze.....	166

Streszczenie wykonawcze

Raport przedstawia wyniki badania ewaluacyjnego typu on-going projektu "Różowa Skrzyneczka", który jest realizowany na obszarze całej Polski przez fundację o tej samej nazwie. Celem tego projektu jest walka z tematem tabu, jakim ciągle jest menstruacja oraz zapewnienie w przestrzeni publicznej łatwego i bezpłatnego dostępu do środków higieny osobistej na czas miesiączkowania. W oszacowaniu jakości projektu zastosowano dwa kryteria ewaluacyjne: użyteczność i trafność. Zostały sformułowane cztery pytania badawcze, które brzmią następująco:

1. Jak młodzież postrzega projekt "Różowa Skrzyneczka"?
2. Jak działa projekt "Różowa Skrzyneczka"?
3. Czy projekt "Różowa Skrzyneczka" przynosi oczekiwane efekty?
4. Czy projekt "Różowa Skrzyneczka" podnosi poziom poczucia bezpieczeństwa u młodych kobiet?

W oparciu o wyniki zrealizowanych badań można powiedzieć, że główny cel projektu "Różowa Skrzyneczka" został osiągnięty. Pomimo kilku niedociągnięć, spełnia on swoje funkcje, a analiza wyników badania wskazuje na to, że warto zadbać o dalszy rozwój i rozprzestrzenianie tego projektu. Niemniej, należy zwrócić uwagę na poprawę jakości oferowanych produktów oraz zadbać o częstsze uzupełnianie skrzyneczek. Ze względu na ograniczenia finansowe związane z funkcjonowaniem oświaty zalecane jest także refinansowanie ze środków publicznych rozszerzenie projektu na większą liczbę placówek oraz wspomaganie zwłaszcza tych szkół, które znajdują się w mniejszych miastach i na wsiach.

Wyniki procesu ewaluacji zostały podsumowane w zamieszczonych w raporcie wnioskach, zaś w oparciu o konkluzje wynikające z ewaluacji projektu, na zakończenie raportu sformułowano rekomendacje (patrz str. 13 – 15).

I. Wstęp

Analiza dotycząca jakości i wartości projektu pt. “Różowa Skrzyneczka” jest ewaluacją typu on-going, ponieważ jego realizacja ciągle trwa. Ma odpowiedzieć na pytania związane z “(...) ciągłym szacowaniem jakości oraz wartości prowadzonych działań, identyfikacją przyczyn i rozwiązywaniem doraźnych problemów, rekomendowaniem usprawnień w realizacji przedsięwzięcia, poprawą jakości zarządzania”.¹ Dane oraz wnioski z niniejszego raportu mogą przyczynić się do rozpoznania oceny użyteczności oraz trafności projektu pt. “Różowa Skrzyneczka” w warszawskich szkołach średnich, a także do potencjalnej poprawy jego działania.

Raport zawiera analizę i ocenę rezultatów projektu “Różowa Skrzyneczka” prowadzonego przez fundację o tej samej nazwie, której celem jest walka związana z wykluczeniem oraz tabu menstruacyjnym. Dąży ona do masowego dostępu do bezpłatnych środków higieny osobistej na czas miesiączkowania w przestrzeni publicznej. Pierwsza różowa skrzyneczka pojawiła się w grudniu 2019 r., w Centrum Praw Kobiet we Wrocławiu.²

Prezentowany raport ewaluacyjny składa się z części metodologicznej, w której zawarte są: opis przedmiotu i cel badania; sformułowane pytania badawcze; wybór kryteriów ewaluacyjnych; charakterystyka metody, techniki i narzędzia badań; strategia doboru próby oraz realizacja badań. Na część empiryczną składa się krótki opis projektu oraz oszacowanie jego jakości pod względem trafności i użyteczności. Zakończenie zawiera wnioski sformułowane w oparciu o wyniki badań. Podstawowe z nich przedstawiono w streszczeniu wykonawczym.

¹ Rops Kraków, *Ewaluacja - platforma internetowa. Rodzaje ewaluacji*, BD, <https://rops.krakow.pl/ewaluacja-platforma-internetowa/rodzaje-ewaluacji> (dostęp: 09.01.2022).

² Różowa Skrzyneczka, *O nas*, BD, <https://www.rozowaskrzyneczka.pl/o-nas> (dostęp: 09.01.2022).

II. Metodologia badań

W poniższym rozdziale zostanie przedstawiony proces przebiegu zrealizowanego badania ewaluacyjnego - po kolei zostaną omówione najważniejsze kwestie związane z badaniem, a także jego przebiegiem.

2.1. Przedmiot i cel badań

Przedmiotem niniejszego raportu jest przedstawienie opinii konkretnej grupy społecznej na temat projektu "Różowa Skrzyneczka".

Natomiast celem zrealizowanych badań była ocena wartości i jakości trwającego projektu. Badanie skupiało się na czterech wątkach związanych z wybranymi kryteriami ewaluacyjnymi. Były to: po pierwsze, łatwość dostępu do różowej skrzyneczki, czyli kwestie dotyczące tego, czy skrzyneczka została umieszczona w damskiej łazience, nie jest zamykana na klucz oraz bez obaw można z niej korzystać. Po drugie, uzupełnianie środków higieny osobistej, a więc poszukiwanie odpowiedzi na pytanie czy podpaski, tampony są regularnie dostarczane do różowej skrzyneczki. Kolejny wątek dotyczył swobody i bezpieczeństwa związanych z korzystaniem z zawartości różowej skrzyneczki, co przekłada się na brak hejtu wynikającego z korzystania z jej zawartości oraz większą świadomość, że w razie wymagających tego okoliczności zawsze będzie dostęp do środków higieny osobistej. Ostatnią kwestią była obecność projektu "Różowa Skrzyneczka" w szkole – dostępność skrzyneczki/skrzyneczek w placówce, do której uczęszczają uczestniczki badania.

2.2. Pytania badawcze

Według Stefana Nowaka „problematyka badań to tyle, co zbiór pytań dotyczących pewnych przedmiotów, zjawisk czy procesów, które znalazły się w polu zainteresowania badacza”.³ W naszym badaniu zostały postawione cztery pytania badawcze dotyczące głównie oceny trafności oraz użyteczności interesującego nas projektu, jak i ogólnej refleksji respondentów wobec inicjatywy "Różowa Skrzyneczka". Były następujące:

1. Jak młodzież postrzega projekt "Różowa Skrzyneczka"?
2. Jak działa projekt "Różowa Skrzyneczka"?
3. Czy projekt "Różowa Skrzyneczka" przynosi oczekiwane efekty?

³ P. Nowak, *Metodologia badań społecznych: Metody i techniki badawcze, definiowanie celów, stawianie hipotezy, formułowanie pytań badawczych, identyfikacja grupy badawczej, zasady prowadzenia badań, opracowanie raportu*, Instytut Socjologii, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków: 2017, s. 220.

4. Czy projekt "Różowa Skrzyneczka" podnosi poziom poczucia bezpieczeństwa u młodych kobiet?

2.3. Metoda, technika i narzędzie badań

Przyjętą w badaniu metodą badawczą był sondaż diagnostyczny. Dostarcza opinii i poglądów na temat danych zbiorowości, "(...) nasileniu się i kierunkach rozwoju określonych zjawisk, o wszelkich innych zjawiskach instytucjonalnie nie zlokalizowanych, posiadających znaczenie wychowawcze, w oparciu o specjalnie dobraną grupę reprezentującą populację generalną, w której badane zjawisko występuje".⁴ W obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej (pandemia COVID-19) najlepszą techniką badań była ankieta internetowa CAWI, która jest skomputeryzowanym kwestionariuszem do samodzielnego wypełniania przez respondenta.⁵ Narzędziem badawczym był kwestionariusz ankiety, który został stworzony tak, aby każdy respondent miał do niego dostęp bez żadnych ograniczeń. Ankieta składała się z dwudziestu sześciu pytań. Pojawiły się wśród nich między innymi pytania otwarte, w których respondent mógł wypowiedzieć się całkowicie dowolnie oraz bez ograniczeń na dany temat. Inny rodzaj pytań, który został wykorzystany, to pytania zamknięte z możliwością jednokrotnego wyboru bądź w niektórych przypadkach wielokrotnego wyboru odpowiedzi. Dodatkowym użytym rodzajem pytań były pytania ze skalą Likerta, które pozwoliły na określenie, z jaką częstotliwością występuje dane zjawisko według badanego. Kwestionariusz został podzielony na sześć sekcji ze względu na bloki tematyczne oraz w celu ułatwienia wypełniania go.

2.4. Strategia doboru próby

Dobór respondentów w badaniu był celowy, próba miała charakter nielosowy, okolicznościowy. Do uczestnictwa w badaniu została więc zaproszona konkretna zbiorowość - dziewczęta w wieku od 15 do 20 lat uczęszczające do szkoły średniej na terenie Warszawy, w której funkcjonuje program "Różowa Skrzyneczka". Szkoły te (licea oraz technika) zostały wybrane poprzez dane zamieszczone na stronie rozowaskrzyneczka.pl. Udział respondentek w badaniu był zależny od tego, czy w danym momencie były one dostępne online i były skłonne do wypełnienia ankiety.

⁴ T. Pilch, *Zasady badań pedagogicznych*, Wydawnictwo Akademickie Żak, 1977, s.126.

⁵ P. Siuda, *Ankieta internetowa: zalety i wady – rekapitulacje 2016*, <https://www.depot.ceon.pl/handle/123456789/10433?show=full> (dostęp: 22.11.2021).

2.5. Realizacja badań

Ankieta została utworzona za pomocą aplikacji Forms, co dało możliwość dogodnego wypełniania jej na urządzeniu mobilnym, np. telefonie, tablecie bądź komputerze. Wystarczyło, że osoba zainteresowana badaniem kliknęła w wygenerowany link. Kwestionariusz został rozesłany do różnych grup na Facebooku poprzez post, w którym zostały zamieszczone informacje dotyczące badania i jego celów, a także tego, kto może wziąć w nim udział. Ze względu na zróżnicowaną populację osób należących do interesującej nas zbiorowości potencjalnych respondentek, należało utworzyć jak największą ilość postów z zaproszeniem do badania. Ostatecznie badania były realizowane między 16 a 27 grudnia 2021 roku. Po uzyskaniu ocenionej jako wystarczająca liczby wypełnionych kwestionariuszy ankieta została zamknięta.

III. Analiza wyników badania

W badaniu wzięło udział 121 respondentów (95% kobiet i 5% mężczyzn), spośród których 80 osób spełniało przyjęte kryteria.⁶ Były to osoby znajdujące się w przedziale wiekowym 15-16 lat oraz te, których szkoły znajdują się w dzielnicach Warszawy, takich jak Ochota i Śródmieście. Aż 77% młodych dziewcząt, które uczą się w szkole średniej na terenie Warszawy odpowiedziało twierdząco na pytanie "Czy w Twojej szkole działa projekt pt. "Różowa Skrzyneczka?". Natomiast młodzież, która zaznaczyła odpowiedź "Nie" (23% badanych) w ponad połowie chciałaby, aby ten projekt pojawił się w ich szkole.

3.1. Ocena projektu oraz jego użyteczności

Badania pozwoliły ustalić, że średnia ocena dotycząca użyteczności projektu pt. "Różowa Skrzyneczka" mierzona na skali od jednego do pięciu wynosi 4,64 (wykres 1.). Z kolei średnia dotycząca zadowolenia respondentek z umieszczenia różowej skrzyneczki w ich szkołach wynosi nieznacznie mniej - 4,14 (wykres 2.).

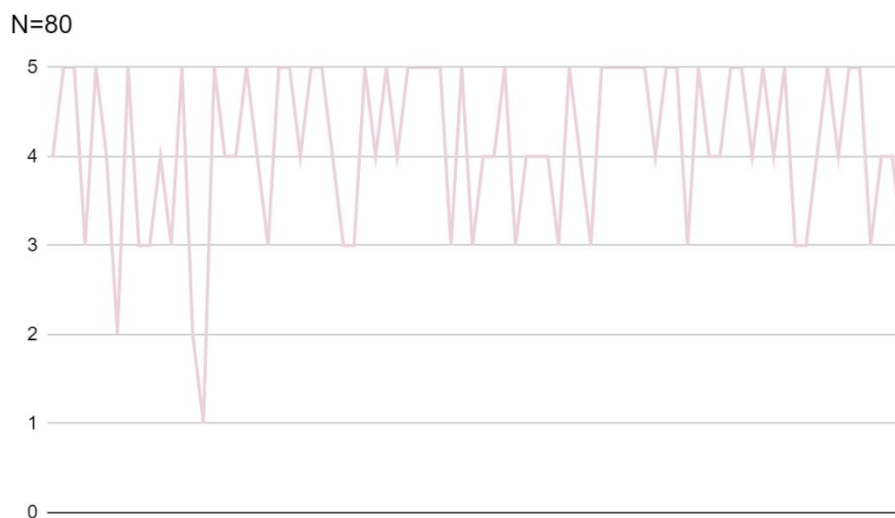
Wykres 1. Ocena użyteczności projektu pt. "Różowa Skrzyneczka".

Źródło: badanie własne

⁶ Do badania zapraszaliśmy dziewczęta w wieku od 15 do 20 lat uczęszczające do szkoły średniej na terenie Warszawy, w której funkcjonuje program "Różowa Skrzyneczka.

Wykres 2. Stopień zadowolenia ze skrzyneczki umieszczonej w szkole.

Źródło: badanie własne

Jedną piątą respondentek, które były niezadowolone z funkcjonowania skrzyneczki w ich szkole wiązała to z brakiem prywatności przy korzystaniu z różowej skrzyneczki, wynikającym z jej złego umieszczenia. Najczęściej powtarzającą się uwagą, jaką wpisywały samodzielnie młode dziewczyny był brak środków higieny osobistej w skrzyneczce lub dostępność tylko jednego rodzaju środków, np. tamponów. Z kolei 21% respondentek nie było w stanie określić czy coś im się nie podoba w funkcjonowaniu projektu w ich szkole.

3.2. Niedociągnięcia projektu „Różowa Skrzyneczka”

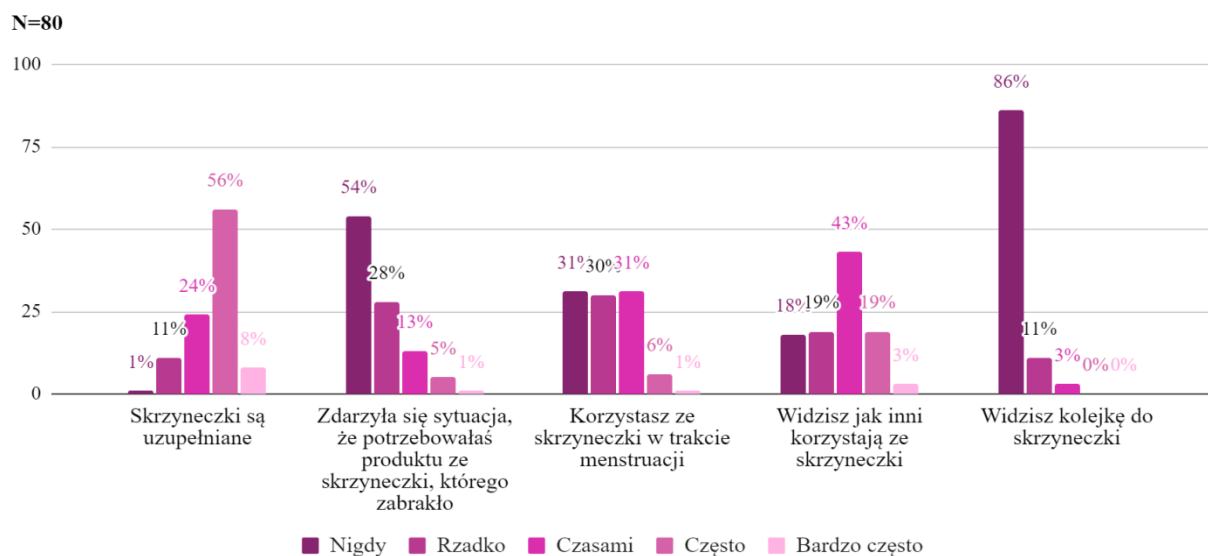
W projekcie „Różowa Skrzyneczka” należałoby – zgodnie z opiniami uczestniczek naszego badania - poprawić kilka aspektów. Co prawda ponad połowa respondentek (56,3%) twierdzi, że skrzyneczki są uzupełniane często, ale jednak prawie co czwarta z nich (23,8%) uważa, że są uzupełniane tylko czasami.⁷ Z kolei w sprawie występowania sytuacji zapotrzebowania na produkt, którego w skrzyneczce zabrakło ponad połowa uczestniczek badania stwierdziła, że taka sytuacja nigdy nie miała miejsca. Jednak równocześnie, w tym wypadku 27,5% respondentek oceniło, że zdarza się to „rzadko”, a 12,5% - „czasami”. Jeśli chodzi o korzystanie ze skrzyneczki w trakcie menstruacji, rozkłady odpowiedzi były zbliżone i wahały się w okolicach 30%. Innymi słowy, badane młode dziewczęta albo same nigdy nie

⁷ Natomiast 11,3% stwierdza, że rzadko kiedy produkty w skrzyneczkach są uzupełniane, a 7,5% - iż bardzo często (tylko 1,3% badanych zaznaczyło odpowiedź nigdy).

korzystały ze skrzyneczki (31,3%), albo korzystały z jej zawartości czasami (31,3) – albo robiły to rzadko (30%). Natomiast niewiele respondentek zadeklarowało w tym wypadku, że korzystają ze skrzyneczek często czy bardzo często (łącznie niespełna 8%). Oznacza to, że mimo funkcjonowania projektu, który ma pomóc w specyficznej dla kobiety sytuacji, rzadko jest on wykorzystywany.

Jeśli natomiast chodzi o ocenę korzystania ze skrzyneczki przez inne dziewczęta, to najliczniejsza grupa badanych (42,5%) stwierdziła, że czasami widzi, jak koleżanki korzystają z produktów ze skrzyneczki. W tych samych proporcjach była w tym wypadku mowa, że takie obserwacje zdarzają się rzadko i często (18,8%) - natomiast niewiele rzadziej (17,5%) badane twierdziły, że nigdy nie zauważyły, aby inne osoby korzystały ze skrzyneczki. W przypadku występowania ewentualnych kolejek do skrzyneczki okazało się, że zdecydowana większość uczestniczek badania nigdy się z taką sytuacją nie spotkała (86,3%). (wykres 3).

Wykres 3. Funkcjonowanie różowych skrzyneczek w praktyce.

Źródło: badania własne

Zamykając wątek funkcjonowania różowych skrzyneczek w praktyce warto także odwołać się do wyników dotyczących ich usytuowania w szkołach. Skrzyneczki, jak można było się spodziewać, znajdują się głównie w damskich łazienkach (95,1%). Okazało się jednak, że sporadycznie bywają one także lokowane w innych miejscach, takich np. jak gabinet pedagoga, gabinet psychologa czy sekretariat szkoły. Wreszcie, w przypadku dostępu do

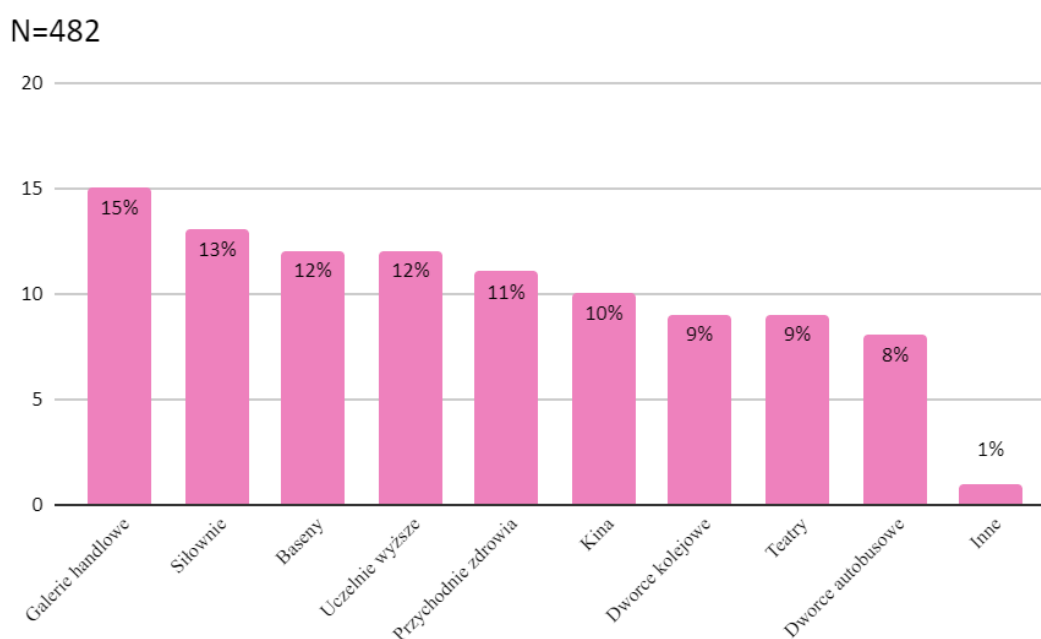
środków higieny osobistej znajdujących się w różowej skrzyneczce, niemal wszystkie badane (97%) uznały, że dostęp ten jest łatwy.

3.3. Pozytywne efekty projektu „Różowa Skrzyneczka”

Interesowały nas także opinie uczestniczek badania na temat dostępności różowych skrzyneczek w przestrzeni publicznej innej niż szkoła. Kwestia ta, jak się okazało nie budziła większych kontrowersji. Otóż, większość respondentek zdecydowanie lub raczej popiera obecność skrzyneczek w większej liczbie miejsc publicznych. Co ciekawe, okazało się też, że badane młode dziewczęta mają w tej kwestii wyrobione opinie – odsetek tych, które ich nie wraziły mówiąc „trudno powiedzieć” wynosił tylko 5%.

W odpowiedzi na pytanie dotyczące miejsc, w których badane chciałyby ulokować różowe skrzyneczki zgromadziłyśmy łącznie 482 odpowiedzi. Najbardziej popularnym z nich okazały się *"Galerie handlowe"* (15% spośród wszystkich wskazań). Niewiele rzadziej wymieniane były *"Siłownie"* (13%) oraz *"Baseny"* i *"Uczelnie wyższe"* (po 12%). Kolejne miejsca przypadły *"Przychodniom zdrowia"* - 11%; *"Kinom"* - 10% oraz *"Dworcom kolejowym"* i *"Teatrom"* (po 9%). Szczegółowy rozkład wszystkich odpowiedzi dotyczących wskazywanych przez uczestniczki badania miejsc prezentuje wykres 4. Warto też dodać, że w kategorii "inne" pojawiły się również odpowiedzi takie, jak *"Ogólnie przydałaby się wszędzie"*.

Wykres 4. Miejsca, w których przydałyby się różowe skrzyneczki.

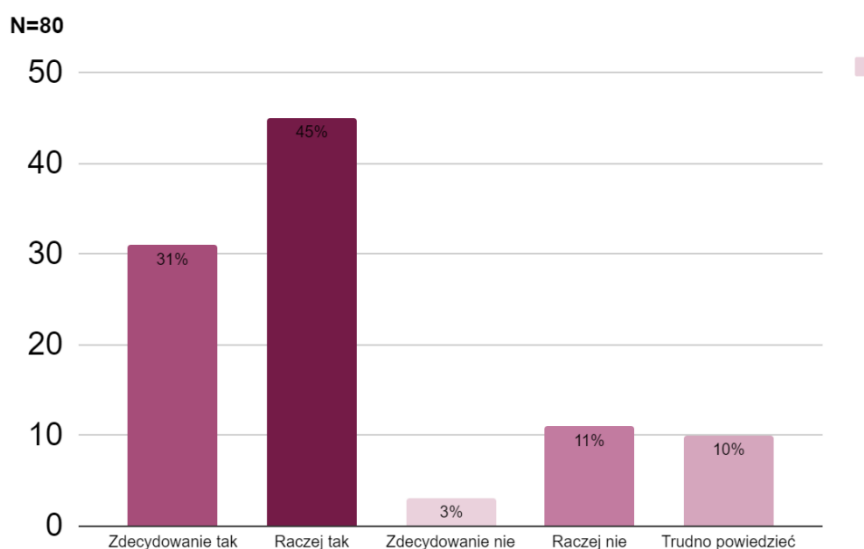

Źródło: badanie własne

3.4. Projekt podnosi poczucie bezpieczeństwa u młodych kobiet

Ponad trzy czwarte uczestniczek badania (76%), które udzieliły twierdzącej odpowiedzi na pytanie o wzrost poczucia bezpieczeństwa i swobody podczas menstruacji potwierdza, że pojawienie się różowej skrzyneczki w ich placówce szkolnej poprawiło ich poczucie bezpieczeństwa w czasie menstruacji. Niemniej, należy odnotować, że część młodych kobiet (13,8%) nie podzieliła tej opinii – a co dziesiąta z nich nie miała w tej kwestii wyrobionego zdania (wykres 5).

Wykres 5. Obecność różowej skrzyneczki w szkole i poczucie bezpieczeństwa w czasie menstruacji.

Źródło: badanie własne

Statystyki prowadzone przez fundację Różowa Skrzyneczka wykazują, że łącznie 31% młodych kobiet z całej Polski opuszcza zajęcia szkolne lub nie przychodzi do szkoły z powodu menstruacji. Wyniki naszego badania są w tym wypadku od odmienne - młode respondentki uczące się na terenie Warszawy w zdecydowanej większości (89%) stwierdziły, że przed wprowadzeniem różowej skrzyneczki nie musiały opuszczać zajęć. Na pytanie czy kiedykolwiek ze względu na brak środków higieny osobistej zdarzyło im się nie przyjść do szkoły już niemal wszystkie odpowiedziały przecząco (97%). Wreszcie – co mamy za dobrze świadczący o obyczajach i kulturze młodych ludzi wynik – pytane o to, czy kiedykolwiek były wyśmiewane/hejtowane z powodu korzystania z zawartości różowej skrzyneczki w szkole wszystkie uczestniczki naszego badania odpowiedziały, że nigdy tego nie doświadczyły ze strony swoich szkolnych rówieśników.

IV. Wnioski i rekomendacje

Założeniem projektu „Różowa Skrzyneczka” jest pomoc w dostarczaniu środków higieny osobistej dziewczętom oraz uświadamianie o menstruacji. Główny przekaz fundacji realizującej ten projekt jest następujący: *jesteśmy fundacją walczącą z wykluczeniem i tabu menstruacyjnym. Zabiegamy o powszechny dostęp do bezpłatnych środków higieny osobistej na czas menstruacji w przestrzeni publicznej. W różowych skrzyneczkach znajdziesz darmowe podpaski i tampony. Działamy zgodnie z zasadą: weź, jeśli potrzebujesz, zostaw, jeśli masz nadmiar!*⁸ Warto też dodać, że w tych warszawskich szkołach, w których projekt „Różowa Skrzyneczka” został wprowadzony zostały również zrealizowane zajęcia edukacyjne na temat menstruacji. Stworzono także mapę miejsc różowych skrzyneczek. Dzięki temu wiadomo, gdzie one się znajdują i jaki mają zasięg.⁹

Według danych fundacji blisko 500 000 osób w Polsce nie ma wystarczających środków by zakupić podpaski lub tampony. Co piąta uczennica (21%) jest zmuszona wyjść z zajęć szkolnych, ponieważ nie posiada ze sobą środków higieny osobistej, a co dziesiąta w ogóle nie wychodzi z tego powodu z domu. W nieco ponad dwu piątych polskich rodzin (42%) nie porusza problemu menstruacji, a 43% nastolatek unika tego tematu w rozmowie z ojcem. Wyniki te skłoniły inicjatorów tego projektu do refleksji, a następnie do podjęcia działań zmierzających do realizacji „Różowej skrzyneczki”. W grudniu 2019 roku, w Centrum Praw Kobiet we Wrocławiu zawisała pierwsza z nich i od tego czasu stale ich przybywa. Obecnie w miejscach publicznych jest ich już około 3 tysiące.¹⁰

Nasze badania pozwoliły ustalić, że trafność projektu „Różowa Skrzyneczka” jest zgodna z potrzebami młodych kobiet. Uczestniczki badania zapytane o to, co myślą na temat celu projektu wypowiadały się między innymi w następujący sposób: *“Uważam, że jest słuszny i bardzo potrzebny”*; *“Myślę, że to bardzo fajny projekt, zdecydowanie przydatny i rozpowszechniający praktykę darmowych produktów higienicznych potrzebnych w czasie menstruacji”*; *“Myślę, że to świetna inicjatywa, która może pomóc zarówno osobom w kryzysie ubóstwa menstruacyjnego jak i tym po prostu zapominalskim, albo z nieregularnym cyklem”*; *“Choć nie miałam okazji skorzystać, to sam cel bardzo do mnie przemawia, dzięki skrzyneczkom w razie nagłej potrzeby nie trzeba pytać koleżanek ani iść do pielęgniarki (często mam lekcje po kompletnie drugiej części szkoły, a jest naprawdę duża”*.

Jeśli chodzi o użyteczność projektu jego rzeczywiste efekty są zgodne z

⁸ Różowa Skrzyneczka, *Różowa Skrzyneczka*, BD, <https://www.rozowaskrzyneczka.pl/> (dostęp: 09.01.2022).

⁹ Moja Warszawa, *Akcja Różowa Skrzyneczka*, 2021, <https://warszawa19115.pl/-/akcja-rozowa-skrzyneczka> (dostęp: 09.01.2022).

¹⁰ Różowa Skrzyneczka, *Różowa Skrzyneczka*, BD, <https://www.rozowaskrzyneczka.pl/> (dostęp: 09.01.2022).

potrzebami respondentek - ponad połowa nich potwierdza, że korzysta ze środków higieny osobistej umieszczonych w skrzyneczce, a także widzą, że inne dziewczęta również korzystają z jej zawartości. Ponad to deklarują, że mając świadomość tego, że taka skrzyneczka znajduje się w ich szkole czują się bezpieczniej i swobodniej. Młode dziewczęta korzystają więc z produktów, które znajdują się w skrzyneczce i optują za tym, żeby to przedsięwzięcie kontynuować i dalej rozwijać.

Wyniki badania świadczą też o tym, że w szkołach nie ma hejtu ze strony rówieśników, kierowanego w stronę osób korzystających ze skrzyneczki. Dzięki jej wprowadzeniu oraz częstemu uzupełnianiu dziewczęta czują się bezpieczniej wtedy, kiedy zabraknie im bądź nie mają własnych środków higieny osobistej. Pozostaje faktem, że nie wszystkie uczestniczki badania korzystają ze skrzyneczki. Biorąc pod uwagę to, że mają własne produkty, a projekt ma pomóc dziewczętom w potrzebie oznacza to naszym zdaniem, że nie jest on nadużywany i działa poprawnie.

Uważamy, że główny cel projektu "Różowa Skrzyneczka" został osiągnięty. Nawet jeśli projekt ten ma kilka niedociągnięć, spełnia on swoje funkcje. Wyniki analizy danych zastanych prowadzą do wniosku, że aż jedna piąta dziewcząt musi wyjść z zajęć z powodu braku środków higieny osobistej, a jedna dziesiąta nie przychodzi z tego powodu do szkoły. Jednak nasze badania wykazały, iż ten odsetek jest mniejszy w obu przypadkach. Nasze respondentki zgodnie stwierdziły, iż są zwolenniczkami rozpowszechnienia różowych skrzyneczek, co przekłada się na ciągły rozwój projektu. W końcu, to właśnie polskie kobiety przyczyniły się do powstania tego pomysłu i jego zrealizowania.

Zgromadzone przez nas wyniki pokazały również, że projekt "Różowa Skrzyneczka" ma kilka elementów wymagających poprawy. Pierwszym z nich i zarazem najbardziej podstawowym jest częstość uzupełniania środków higienicznych w skrzyneczkach oraz zadbanie o ich większą różnorodność. Najczęściej dziewczęta skarżyły się właśnie na brak konkretnych produktów i ich złą jakość. Dlatego też, rekomendujemy, aby to samorząd uczniowski lub rada rodziców zajmowała się uzupełnianiem skrzyneczki. Młode dziewczęta same nie są w stanie wspomagać projektu finansowo, ponieważ nie posiadają własnych środków pieniężnych i są uzależnione od swoich rodziców bądź opiekunów. W związku z tym zalecamy także rozszerzenie projektu na większą liczbę placówek oraz wspomaganie mniejszych miast i wsi, które ze względu na ograniczone środki finansowe mogą mieć trudności z wprowadzeniem projektu do szkół - nie tylko średnich, ale także podstawowych.

Bibliografia

Doktoraty (2018). <http://www.doktoraty.pl/sondaz-diagnostyczny-jako-metoda-badania-doktoracie/> (dostęp: 22.11.2021).

Moja Warszawa (2021). <https://warszawa19115.pl/-/akcja-rozowa-skrzyneczka> (dostęp: 09.01.2022).

Nowak, P. (2017). *Metodologia badań społecznych: metody i techniki badawcze, definiowanie celów, stawianie hipotezy, formułowanie pytań badawczych, identyfikacja grupy badawczej, zasady prowadzenia badań, opracowanie raportu*. Instytut Socjologii, Uniwersytet Jagielloński, Kraków.

Rops Kraków (BD). <https://rops.krakow.pl/ewaluacja-platforma-internetowa/rodzaje-ewaluacji> (dostęp: 09.01.2022).

Różowa Skrzyneczka (BD). <https://www.rozowaskrzyneczka.pl/> (dostęp: 09.01.2022).

Różowa Skrzyneczka (BD). <https://www.rozowaskrzyneczka.pl/o-nas> (dostęp:09.01.2022).

Siuda, P. (2016). *Ankieta internetowa: zalety i wady – rekapitulacje*; <https://www.depot.ceon.pl/handle/123456789/10433?show=full> (dostęp: 22.11.2021).

Aneks 1. Narzędzie badawcze

1. Twój wiek:

- a) 15-16
- b) 17-18
- c) 19-20

2. Twoja płeć:

- a) Kobieta
- b) Mężczyzna

3. Czy szkoła, w której się uczysz znajduje się na terenie Warszawy?

- a) Tak
- b) Nie

4. Dzielnica Warszawy, w której znajduje się Twoja szkoła to:

- a) Białołęka
- b) Targówek
- c) Rembertów
- d) Wesoła
- e) Wawer
- f) Wilanów
- g) Ursynów
- h) Włochy
- i) Mokotów
- j) Wola
- k) Praga Południe
- l) Praga Północ
- m) Bemowo
- n) Żoliborz
- o) Ochota
- u) Śródmieście
- p) Ursus
- r) Bielany

5. Czy w Twojej szkole działa projekt “Różowa Skrzyneczka”?

- a) Tak
- b) Nie

6. Jeśli zaznaczyłaś w poprzednim pytaniu odpowiedź “Nie” czy chcesz, aby ten projekt pojawił się w Twojej szkole?

- a) Tak
- b) Nie
- c) Trudno powiedzieć

7. Co myślisz o celu projektu pt. “Różowa Skrzyneczka”? (pytanie otwarte)

.....

8. W skali 1 do 5 oceń użyteczność projektu pt. "Różowa Skrzyneczka".

- 1. Bardzo nieużyteczny
- 5. bardzo użyteczny

9. W skali od 1 do 5 oceń swoje zadowolenie ze skrzyneczki umieszczonej w Twojej szkole.

- 1. Jestem bardzo niezadowolona
- 5. Jestem bardzo zadowolona

10. Czy coś Ci się nie podoba w funkcjonowaniu skrzyneczki w Twojej szkole?

- a) Tak
- b) Nie
- c) Trudno powiedzieć

11. Jeśli zaznaczyłaś w poprzednim pytaniu "Tak" co Ci się nie podoba w funkcjonowaniu projektu?

- a) Negatywne nastawienie uczniów do projektu
- b) Brak prywatności (źle umieszczona skrzyneczka)
- c) Negatywne nastawienie uczniów do projektu)
- d) Inne (do wpisania samodzielnie przez respondentkę)

12. Określ jak często:	Nigdy	Rzadko	Czasami	Często	Bardzo często
a) Skrzyneczki są uzupełniane	1	2	3	4	5
b) Zdarzyła się sytuacja, że potrzebowałaś produktu ze skrzyneczki, którego zabrakło	1	2	3	4	5
c) Korzystasz ze skrzyneczki w trakcie menstruacji	1	2	3	4	5
d) Widzisz, jak inni korzystają ze skrzyneczki	1	2	3	4	5
e) Widzisz kolejkę do skrzyneczki	1	2	3	4	5

13. Czy masz łatwy dostęp do środków higieny osobistej umieszczonych w różowej skrzyneczce?

- a) Tak
- b) Nie

14. Gdzie w Twojej szkole znajduje się różowa skrzyneczka?

- a) Sekretariat
- b) Korytarz
- c) Damska łazienka
- d) Inne (do wpisania samodzielnie przez respondentkę)

15. Czy inne dziewczyny sięgają po środki higieny osobistej umieszczonych w różowej skrzyneczce?

- a) Tak
- b) Nie

16. Czy korzystasz ze środków higieny osobistej umieszczonych w różowej skrzyneczce?

- a) Tak
- b) Nie

17. Jeśli zaznaczyłaś w poprzednim pytaniu odpowiedź "Nie", jaki jest powód?

- a) Wstydę się
- b) Posiadam własne środki ochrony osobistej
- c) Brakuje środków higieny osobistej w różowej skrzyneczce
- d) Nie ma środków higienicznych, z których ja korzystam, np. inne podpaski

18. Czy zauważyłaś nieprawidłowe korzystanie ze środków higieny osobistej umieszczonych w różowej skrzyneczce (np. zabawa, podkradanie)?

- a) Tak
- b) Nie
- c) Trudno powiedzieć

19. Czy przed wprowadzeniem różowych skrzyneczek do Twojej szkoły musiałaś opuścić zajęcia z powodu menstruacji, ponieważ nie miałaś środków higieny osobistej?

- a) Tak
- b) Nie
- c) Nie pamiętam

20. Czy kiedykolwiek zdarzyło Ci się nie przyjść do szkoły z powodu menstruacji, ponieważ nie miałaś środków higieny osobistej?

- a) Tak
- b) Nie
- c) Nie pamiętam

21. Jeśli zaznaczyłaś w poprzednim pytaniu odpowiedź "Tak" czy od momentu wprowadzenia różowych skrzyneczek w Twojej szkole rzadziej opuszczałaś zajęcia w szkole z powodu menstruacji?

- a) Tak
- b) Nie
- c) Trudno powiedzieć

22. Czy byłaś wyśmiewana/hejtowana, ponieważ korzystałaś z zawartości różowej skrzyneczki w swojej szkole?

- a) Nigdy
- b) Rzadko
- c) Czasami
- d) Często
- e) Bardzo często
- f) Trudno powiedzieć

23. Czy wprowadzenie różowych skrzyneczek do Twojej szkoły sprawiło, że w czasie menstruacji czujesz się swobodniej i bezpieczniej?

- a) Zdecydowanie tak
- b) Raczej tak
- c) Raczej nie
- d) Zdecydowanie nie
- e) Trudno powiedzieć

24. Czy jesteś za rozszerzeniem zasięgu projektu "Różowa Skrzyneczka"?

- a) Zdecydowanie tak
- b) Raczej tak
- c) Raczej nie
- d) Zdecydowanie nie
- e) Trudno powiedzieć

25. Czy uważasz, że różowe skrzyneczki powinny być dostępne w większej liczbie miejsc w przestrzeni publicznej?

- a) Zdecydowanie tak
- b) Raczej tak
- c) Raczej nie
- d) Zdecydowanie nie
- e) Trudno powiedzieć

26. Jeśli zaznaczyłaś w poprzednim pytaniu "Zdecydowanie tak" lub "Raczej tak" w jakich miejscach Twoim zdaniem przydałaby się różowa skrzyneczka? (możesz zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

- a) Dworce autobusowe
- b) Dworce kolejowe
- c) Uczelnie wyższe
- d) Galerie handlowe
- e) Teatr
- f) Kino
- g) Przychodnie zdrowia
- h) Baseny
- i) Siłownie
- j) Inne (do wpisania samodzielnie przez respondentkę)